

atlas 2024

voor gemeenten

*De 50 grootste gemeenten
van Nederland
op 50 punten vergeleken*

brede welvaart

Marten Middeldorp
Joran Veldkamp
Francine Burema
Aron Joosse

De samenstellers streven naar grote nauwkeurigheid bij de totstandkoming van de *Atlas voor gemeenten*. Mochten er desondanks onvolkomenheden zijn opgetreden in deze Atlas, dan aanvaarden de samenstellers geen aansprakelijkheid voor eventueel daaruit voortvloeiende schade. Het doel is de Atlas elk jaar verder te verbeteren. Geconstateerde onvolkomenheden, opmerkingen of suggesties kunnen gebruikers van de *Atlas voor gemeenten* kenbaar maken via info@atlasresearch.nl.

Colofon

Uitgave

R&Z boeken
Postbus 366
6500 AJ Nijmegen
www.ravestein-zwart.nl/boeken

© Atlas Research, Amsterdam, 2024
ISBN: 9789079812424

Eindredactie

Nadine van den Berg

PR en communicatie

R&Z boeken

Opmaak en productie

Marlene Spencer

Omslagontwerp

Marlene Spencer

Drukwerk

Damen Drukkers, Werkendam

Deze uitgave is tot stand gekomen met financiële steun van verschillende van de in de Atlas opgenomen gemeenten.

Voor meer informatie: www.atlasresearch.nl

Bestellen: www.ravestein-zwart.nl/boeken

© Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier.

Atlas voor gemeenten 2024

Marten Middeldorp

Joran Veldkamp

Francine Burema

Aron Joosse

Atlas Research is een toonaangevend onderzoeksbureau dat zich richt op stedelijke, sociaal-economische en culturele vraagstukken. Atlas Research biedt inzicht in de maatschappij door middel van gespecialiseerd onderzoek en data analytics. Wij geloven dat scherp en feitelijk inzicht in maatschappelijke vraagstukken essentieel is voor betere beslissingen en beleid, en willen daarin onze bijdrage leveren.

Wij beantwoorden vragen van gemeenten, provincies, ministeries, overheidsorganisaties en bedrijven op basis van kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden. Wij hanteren wetenschappelijke maatstaven en streven ernaar deze om te zetten naar praktisch bruikbare antwoorden en heldere teksten.

Atlas Research

Capital C, 4e etage
Weesperplein 4a
1018 XA Amsterdam

020 2371400
info@atlasresearch.nl
www.atlasresearch.nl

Woord vooraf

Met trots presenteren we de gloednieuwe *Atlas voor gemeenten 2024*. Na de digitale dashboard editie (www.atlasvoorgemeenten.nl) voor alle 342 gemeenten en de gemoderniseerde woonaantrekkelijkheidsindex in de Atlas van 2023, hebben we dit jaar onze sociaal-economische index op moderne leest geschoeid en omgebouwd naar een gemeentelijke ranglijst van brede welvaart in de bredewelvaartsindex.

In deze *Atlas voor gemeenten 2024* staat het thema Brede welvaart centraal. Daarbij komen actuele beleidsvragen aan bod. Waar in Nederland is de brede welvaart het grootst? Met welke aspecten van brede welvaart gaat het goed in uw gemeente, en met welke juist niet? En gaan brede welvaart en woonaantrekkelijkheid hand in hand?

2024 markeert ook ons 20-jarige jubileum. In twee decennia zijn we uitgegroeid van een *boutique* tweemanszaak naar een allround onderzoeksbureau. Met onze samenwerkingspartners en freelancers, werken we voor diverse organisaties binnen de overheid, de cultuurwereld en het bedrijfsleven. Onze brede expertise over de regionale dynamiek tussen wonen, werk, voorzieningen en veiligheid blijven we fijnslipen via de jaarlijkse thema's in onze *Atlas voor gemeenten*.

De totstandkoming van deze Atlas was niet mogelijk geweest zonder onze dataleveranciers: LISA vestigingenregister, de Vereniging van Schouwburg- en Concertgebouwdirecties (VSCD) en de Vereniging Nederlandse Poppodia en Festivals (VNPF). Ook maken we dankbaar gebruik van openbare gegevens van bronnen als het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS), het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) en het Nationaal Dataportaal Wegverkeer (NDW).

Speciale dank gaat uit naar de sponsorgemeenten voor hun financiële steun bij de totstandkoming van deze Atlas. Dank ook aan de G40 en aan alle abonnees en lezers die via Ravestein & Zwart boeken de Atlas bestellen. Tot slot zijn we blij de Atlas te presenteren in Capital C, het creatieve centrum van Amsterdam, waar wij sinds 2019 met ons moederbedrijf Sijthoff Media zijn gevestigd. Na het eerste thema de Creatieve klasse uit de *Atlas voor gemeenten 2004*, is daarmee de cirkel rond. Veel dank daarvoor!

Rein Halbersma, directeur Atlas Research

Inhoud

Deel I Brede welvaart 11

Brede welvaart: achtergrond en context	13
Werkwijze	14
Dimensies van brede welvaart	16
Brede welvaart in Nederland	28
Brede welvaart in uw gemeente	33
Conclusie	35

Deel II De vijftig grootste gemeenten van Nederland onder de loep 37

Alkmaar	38
Almelo	42
Almere	46
Alphen aan den Rijn	50
Amersfoort	54
Amstelveen	58
Amsterdam	62
Apeldoorn	66
Arnhem	70
Bergen op Zoom	74
Breda	78
Delft	82
Den Haag	86
Deventer	90
Dordrecht	94
Ede	98
Eindhoven	102
Emmen	106
Enschede	110
Gouda	114
Groningen	118
Haarlem	122
Haarlemmermeer	126
Heerlen	130
Helmond	134
Hengelo	138
's-Hertogenbosch	142
Hilversum	146
Hoorn	150
Leeuwarden	154
Leiden	158

Leidschendam-Voorburg	162
Lelystad	166
Maastricht	170
Nijmegen	174
Nissewaard	178
Oss	182
Purmerend	186
Roosendaal	190
Rotterdam	194
Schiedam	198
Sittard-Geleen	202
Tilburg	206
Utrecht	210
Velsen	214
Venlo	218
Vlaardingen	222
Zaanstad	226
Zoetermeer	230
Zwolle	234

Deel III Ranglijsten

239

Woon aantrekkelijkheidsindex	240
Stijgers en dalers	240
Bredewelvaartsindex	240
Stijgers en dalers	240
Bevolking	241
Bevolkingsontwikkeling	241
Verhuizingen	241
Migratie	241
Huizenprijzen	242
Ontwikkeling huizenprijzen	242
Koopwoningen	242
Leefbaarheid	242
Tevredenheid met de woning	243
Tevredenheid met de woonomgeving	243
Tevredenheid met het leven	243
Tevredenheid met vrije tijd	243
Materiële welvaart	244
Gezondheid & welzijn	244
Werk & opleiding	244
Werk-privébalans	244
Woonplezier	245
Natuur & milieu	245
Sociale cohesie	245
Veiligheid	245
Levensverwachting bij geboorte	246
Levensverwachting op 65-jarige leeftijd	246
Geluidsoverlast	246
Fijnstof	246

Werkgelegenheidsontwikkeling	247
Reistijd woon/werkverkeer	247
Bereikbaarheid banen met files.....	247
Bereikbaarheid banen zonder files.....	247
Bijstand.....	248
Werkloosheid.....	248
Arbeidsongeschiktheid.....	248
Armoede	248
Misdrijven en overlast	249
Ontwikkeling misdrijven en overlast.....	249
Ervaren (on)veiligheid.....	249
Ontwikkeling ervaren (on)veiligheid	249
Podiumkunsten.....	250
Toneel	250
Klassieke muziek.....	250
Popmuziek.....	250
Horeca.....	251
Culinaire kwaliteit	251
Bereikbare natuur	251
Natura 2000 in bereikbare natuur	251

Deel IV Beschrijving van de indicatoren 253

Pagina 1 Algemene informatie.....	254
Pagina 2 Bevolking	257
Pagina 3 Sociaal-economische positie.....	258
Pagina 4 Woon aantrekkelijkheid	259

Bronnen 263

atlas voor gemeenten 2024

Hoe aantrekkelijk is uw gemeente voor verhuizende huishoudens? Hoe is het met de brede welvaart in uw gemeente gesteld? En hoe hebben deze twee indicatoren zich ontwikkeld in de afgelopen tien jaar? Deze *Atlas voor gemeenten 2024* vergelijkt de 50 grootste stedelijke gemeenten van Nederland op meer dan 50 indicatoren en laat voor veel van die indicatoren ook de ontwikkeling in de tijd zien.

Ingedeeld langs de vertrouwde thema's bevolking, sociaal-economische positie en woonaantrekkelijkheid bevat deze Atlas een schat aan informatie die inzicht geeft in het wel en wee van gemeenten. Het thema van de Atlas is dit jaar Brede welvaart. Speciaal voor dit thema hebben de onderzoekers van Atlas Research indicatoren ontwikkeld om de brede welvaart van Nederlandse gemeenten te meten en in de tijd te volgen. Waar in Nederland is de brede welvaart het grootst? Met welke aspecten van brede welvaart gaat het goed in uw gemeente, en met welke juist niet? Gaan woonaantrekkelijkheid en brede welvaart hand in hand, of zijn de aantrekkelijkste steden niet per se de meest welvarende? De *Atlas voor gemeenten 2024* geeft het antwoord.

www.atlasresearch.nl

atlas research

Inzicht in de
maatschappij

R&Z boeken

